

Ὁ χριστιανικὸς στόλος, παραπλεύσας τὴν ἀκτὴν, ἤλθε καὶ παρετάχθη κατὰ τῶν πολεμίων ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῷ τῆς Ναυπάκτου. Ἐκ τῶν 205 χριστιανικῶν πλοίων τὰ 108 ἦσαν γαλέραι τῆς Ἑνετίας, ἐπιβαινόμεναι ἐν μέρει ὑπὸ Ἑλλήνων, συνελθόντων ἐκ τῶν νήσων.

Μετὰ πεντάωρον ἀγῶνα, τὰ τουρκικὰ πλοῖα ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἐν ἀταξίᾳ τὰ μὲν πυρπολούμενα, τὰ δὲ καταβυθιζόμενα, τὰ δὲ διασκορπιζόμενα παντοίαις διευθύνσεσι καὶ συλλαμβανόμενα. Μόνα τὰ τοῦ Βέη τῆς Τύνιδος κατῴρθωσαν νὰ διαφύγῃσι διὰ τοῦ πυρὸς τῶν συμμάχων.

Κατὰ τὴν ναυμαχίαν ταύτην ἔπεσον ἐκ μὲν τῶν Ἑνετῶν 1,200, ἐκ δὲ τῶν Ἑλλήνων 8,000, τοῦθ' ὅπερ μεγάλην περιάπτει δόξαν εἰς τοὺς Ἑλληνας· ἀλλ' οὐδὲ κἀν ἀνέφεραν αὐτοὺς οἱ Εὐρωπαῖοι, ὅλην περιποιήσαντες τὴν τιμὴν τῆς μεγάλης ἐκείνης ἡμέρας εἰς ἑαυτοὺς. Οὐδὲ μέγας τις προέκυψε καρπὸς ἐκ τῆς νίκης ταύτης, μεθ' ἣν οἱ σύμμαχοι, κατατρυχόμενοι ὑπὸ παντοίων ἀντιζηλιῶν, ἀπεχωρίσθησαν.

Καὶ ὁ μὲν ἀρχηγὸς Δὼν Ζουάννος ἔσπευσεν εἰς Ἰταλίαν, ἵνα δρέψῃ τὰς περιμενούσας αὐτὸν τιμὰς καὶ τὰς εὐλογίας τοῦ Πάπα· ἡ δ' Ἑνετία, εἰς ἣν μόνην ἔπεσε τὸ βάρος τοῦ πολέμου καὶ αἱ συνέπειαι τῆς νίκης, βλέπουσα τὴν παρακμὴν τοῦ ἐμπορίου τῆς, ἤλθε μετ' ὀλίγον εἰς διαπραγματεύσεις πάλιν μετὰ τῶν Τούρκων.

Ἡ δὲ σκιά ἡ ἐπὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπεξετείνετο οὐδενὸς φροντίζοντος. Δὲν ἦσαν οἱ Ἕλληνες σχισματικοί; Δικαίως λοιπὸν ἔπασχον ὅσα ἔπασχον. Ἡ Ῥώμη ἔλεγε πάντοτε· «τοῦτο σοὶ δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς με».

J U I N

SONNET

Pendant avril et mai, qui sont les plus doux mois,
Les couples, enchantés par l'éther frais et rose,
Ont ressenti l'amour comme un apothéose;
Ils cherchent maintenant l'ombre et la paix des bois.

Ils rêvent, étendus sans mouvement, sans voix;
Les coeurs desaltérés font ensemble une pause,
Se rappelant l'aveu dont un lilas fut cause
Et le bonheur tremblant qu'on ne sent pas deux fois.

Lors le soleil riait sous une fine écharpe,
Et, comme un papillon dans les fils d'une harpe,
Dans ses rasons encore un peu de neige errait.

Mais aujourd'hui ses feux tombent déjà torrides,
Un orageux silence emplit le ciel sans rides,
Et l'amour exaucé couve un premier regret.

SULLY PRUDHOMME

ΕΡΕΪΠΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΚΑΪΡΩΙ ΤΖΑΜΙΟΥ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ ΕΛ ΧΑΚΕΜ

Μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων πυλῶν πρὸς βορρᾶν τοῦ Καΐρου ἔκειτο τὸ τζαμίον τοῦ Σουλτάνου Ἐλ Χακέμ, ἄριστον δεῖγμα Σαρακηνῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Τὸ τζαμίον τοῦτο ἤρξατο οἰκοδομοῦμενον τὸ 380 ἔτος τῆς Ἑγείρας ἤτοι τὸ 991 μ. Χ. καὶ ἐπερατώθη τὸ 1014· μετ' οὐ πολὺ ὅμως ἐκ σεισμοῦ τινος συμβάντος τὸ 1303 κατέπεσε καὶ ἀνηγγέρθη τὸ ἐπόμενον ἔτος· ἀλλὰ τέλος κατὰ μικρὸν παρημελήθη ἕως οὗ ὁ χρόνος μετέβαλεν αὐτὸ εἰς ἐρείπιον.

Ὁ Σουλτάνος Ἐλ Χακέμ, ὅστις ἀνήγειρε καὶ τὸ τζαμίον τοῦτο, ἦτο ὁ τρίτος ἀπόγονος τῆς δυναστείας τῆς διασήμου Φατμέας, εἰς αὐτὸν δὲ ἀποδίδεται καὶ ἡ ἰδρυσις τῆς αἰρέσεως τῶν Δρούσων, οἵτινες κατοικοῦσι μέχρι σήμερον ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Λιβάνου.

Ἐν τῇ Ἀνατολῇ τὸ πρῶτον κτισθὲν τζαμίον ἦτο τὸ ἐν Μεδινά, εἰς οὗ τὴν ἀνέγερσιν αὐτὸς ὁ Μωάμεθ ἔλαβε μέρος διὰ τῶν ιδίων αὐτοῦ χειρῶν.

Τὸ κτίριον τοῦτο ἦτο εἶδος τι τετραγώνου πλινθοκτίστου, ἐστεγασμένου μὲ φύλλα φοινίκων καὶ κειμένου ἐν τινι νεκροταφείῳ.

Ἐν τῷ τζαμίῳ τούτῳ ἐτάφη ὁ Μωάμεθ, καίτοι δὲ πολλάκις ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον ἀνεκαινίσθη, φέρει ὅμως εἰσέτι τὸ ὄνομα Μετζίδ ἐν Νεβί, ἤτοι τὸ Τζαμίον τοῦ Προφήτου.

Τὰ ἀρχαῖα τζαμιά οὔτε δόμους εἶχον οὔτε μιναρέδας· ταῦτα ἐφευρέθησαν κατόπιν ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, ὁ δὲ ῥυθμὸς οὗτος μετὰ ποικίλων τροποποιήσεων ἐπεκράτησεν ἑκτοτε μεταξὺ τῶν Μωαμεθανῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς. Ἐν Καΐρῳ ὅπου τοσοῦτοι Καλίφαι, Σουλτάνοι καὶ διάφοροι ἄλλοι ἰσχυροὶ Μωαμεθανοὶ ἐζήσαν, ἀπαντὰ τις ποικίλα τζαμιά ὡς τὸ τζαμίον τοῦ Μωάμεθ Ἀλῆ, κτίριον πολυδάπανον, ἀνεγερθὲν τὸ 1829, οὗ αἱ στηλᾶι καὶ οἱ τοῖχοι εἶνε κεκαλυμμένοι δι' ἀνατολικοῦ ἀλαβάστρου· τὸ τζαμίον τοῦ Σουλτάν Τουλούς, κτίριον ἀπλούστατον, ἀλλὰ στερεώτατον, καὶ τὸ τοῦ Σουλτάν Χασσάν, ὅπερ εἶνε τὸ λαμπρότερον πάντων, ἀνεγερθὲν τὸ 1387 μὲ δαπάνην 600 λιρῶν στερλινῶν καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐπὶ 13 ἔτη!! Ἀφοῦ δὲ ἡ οἰκοδομὴ ἐπερατώθη, ὁ σκληρὸς τύραννος διέταξε ν' ἀποκοπῶσιν αἱ χεῖρες τοῦ ἀρχιτέκτονος, ἵνα τὸ σχέδιον αὐτοῦ διατηρηθῇ ἀμετάβλητον!

FRA ANGELICO

Ἰωάννης ὁ ἐκ Φιεζόλης, γνωστότερος ὑπὸ τὸ ὄνομα Fra, ἤξιώθη τοῦ ἐπωνύμου τοῦ Angelico χάρις εἰς τὴν δύναμιν ἣν ἐκέκτητο τοῦ νὰ περιάπτῃ οὐράνιον τι θέλημα εἰς τὰς κεφαλὰς τὰς ὁποίας ἐζωγράφιζε. Ζωγράφος τῆς Φλωρεντιανῆς Σχολῆς, γεννηθεὶς ἐν τῇ Τοσκάνῃ, μοναχὸς Δομινικανὸς ἀπὸ τοῦ 1387 — 1455 ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Fiesole, εἰργάσθη ἐν τῇ πόλει ταύτῃ,

ἐν Φλωρεντία, ἐν Ὁρβιέτῳ καὶ ἐν Ῥώμῃ, ὅπου καὶ ἀπέθανε. Ἀφῆκε μικρογραφίαν ἐπεξηγηματικὴν τῶν μεγαλοπρεπῶν τοιχογραφιῶν τοῦ εἰς τὰς Μονὰς τῆς Φλωρεντίας. Θαυμάζουσι πρὸ πάντων ἐν τῷ Ἀγίῳ Μάρκῳ τὴν καταπληκτικὴν δύναμιν τῆς συνθέσεως τῆς παριστώσης τὰ Πάθη τοῦ Χριστοῦ, καὶ κατὰ δεύτερον λόγον τὸν Ἅγιον Δομίνικον γονυπετῇ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Χριστοῦ, τὸν Εὐαγγελισμόν, τὴν Στέψιν τῆς Παρθένου ἐν μέσῳ ἑξ ἁγίων προσκυνούντων αὐτήν, κτλ. Ὁ Εὐγένιος IV καὶ κυρίως ὁ Νικόλαος Βλουὶ παρήγγειλαν πολυάριθμα ἔργα εἰς αὐτὸν διαμένοντα ἐν Ῥώμῃ. Θαυμάσαι προσέτι εἰσὶν αἱ τοιχογραφίαι τοῦ ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ Νικολάου V εἰς τὸ Βατικανόν. Εἶνε προσέτι ἀξιοσημείωτος διὰ τὸν πλήρη γλυκύτητος καὶ ἁρμονίας χρωματισμὸν εἰς τὰ ἔργα του, τὴν ποικιλίαν τῶν θέσεων καὶ τὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ζωηρότητα τῆς ἐκφράσεως. Πολλὰ τῶν ἔργων του σώζονται εἰς διάφορα μουσεῖα τῆς Εὐρώπης, ὡς ἐν Φλωρεντία, Μονάχῳ, Βερολίνῳ καὶ ἀλλαχοῦ, τὸ δὲ Λοῦβρον κατέχει ἐξ αὐτῶν τὴν στέψιν τῆς Παρθένου καὶ τὰ θαύματα τοῦ Ἀγίου Δομίνικου.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΔΕΛΑΚΡΟΑ

Ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ περιδόξου τῆς Γαλλίας ζωγράφου Εὐγενίου Δελακροά εἰκοσαετηρὶς συμπληροῦται σήμερον, ὅτε δημοσιεύομεν ἀρίστην αὐτοῦ εἰκόνα, ἀναμνησκόμενοι κατὰ καθῆκον οὐ μόνον περικλυτοῦ ζωγράφου καὶ δεινοῦ συγγραφέως, ἀλλὰ καὶ μεγάλου φιλέλληρος.

Ὁ Εὐγένιος Δελακροά, γεννηθεὶς παρὰ τὸ Σάρενον, χωρίον κείμενον πλησίον τῶν Παρισίων, ἐν ἔτει 1798, παιδιόθεν ἐτι ἐπεδόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς θείας τέχνης, εἰς τὰ μυστήρια τῆς ὁποίας δὲν ἐδράδυνε νὰ εἰσδύσῃ χάρις εἰς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ κλίσιν.

Τὸ πρῶτον ἔργον τοῦ Δελακροά ὁ *Δάντης διερχόμενος τὸν Ἀχέροντα μετὰ τοῦ Βιργιλίου*, ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, ἐκπληξάσης τὸν τότε νεανίαν Θιέρσον, καταχωρίσαντα ἐν τῇ *Συνταγματικῇ* πολύστηλον ὑπὲρ τοῦ νεαροῦ ζωγράφου ἄρθρον, ἡγοράσθη δὲ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, καταθεσάσης αὐτὸ ἐν τῷ Λουξεμβούργῳ, ἀντὶ δισχιλίων φράγκων. Ἡ σφαγὴ τῆς *Χίου*, δεύτερον αὐτοῦ ἔργον, καλλύνει τὸ αὐτὸ Λουξεμβούργον, πωληθὲν ἀντὶ δισχιλίων φράγκων. Κατόπιν ἐγνώσθησαν πολλὰ ἄλλα ἔργα τῆς ἐξόχου φαντασίας του καὶ ποιητικῆς χάριτος, συναποτελοῦντα εὐσθενὲς καὶ ἀδιάφθορον μνημεῖον τοῦ ἀνδρός. Τινὰ τούτων σημειοῦμεν ὡδε:

Ὁ *Ἀμλετ*, ὁ *Γκιαούρης*, ὁ *ἐν τῇ φυλακῇ τῶν Τυφλῶν Τάσος*, ἡ *Ἑλλὰς ἐπὶ τῶν τοῦ Μεσολογγίου ἐρειπίων*, ὁ *Ἰουστιανός*, ὁ *Χριστὸς ἐν τῷ κήπῳ*, θαυμαστὴ εἰκὼν λύπης καὶ μελαγχολίας, ὁ *Μαρῖνος Φαλιέρος*. Διὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον τῷ προσεφέρθησαν 8 χιλ. φράγκων,

ἀλλ' ἀπεποιήθη νὰ τὸν πωλήσῃ ὡς ἔργον τὰ μάλα ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων του κατακριθὲν.

Τῆς νηπιώδους ἡλικίας τοῦ Εὐγενίου διηγεῖται γλαφυρῶτα ὁ Ἀλέξανδρος Δουμῆς, ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν αὐτοῦ, οὐ τυχαῖα συμβάντα, ἐξ ὧν πολλάκις διεκινδύνευσε τὴν ζωὴν του, ἀλλὰ καὶ πάντοτε διέφευγε τὸν κατὰ πόδας διώκοντα αὐτὸν θάνατον παρασκευαζόμενος διὰ τὸ μέλλον λαμπρὸν καὶ ἐνδοξον στάδιόν του.

Ὁ Εὐγένιος Δελακροά ὑπερεῖχε καὶ αὐτοῦ τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου κατὰ τὴν δύναμιν τῆς φαντασίας.

Ἐν τῇ ὁμιλίᾳ του ἦτο ἐκφραστικώτατος, εὐθυμότατος, ἐτοιμότατος, οὐδὲ περιωρίζοντο τὰ ἐξέχοντα προτερήματά του ἐν τῇ γραφικῇ.

Ὁ Δελακροά κατεχώρισε καὶ διατριβάς ἐν περιοδικοῖς συγγράμμασι περὶ τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου, τοῦ Γερικέλ καὶ ἄλλων.

Ἄλλ' ὅ,τι ἐπὶ μᾶλλον καθιστᾷ ἀγαπητὸν τὸ ὄνομά του εἰς ἡμᾶς εἶνε ὁ φιλελληνισμός, δι' οὗ ἡ φαντασία του ἐπτερύγισεν εἰς τὴν ἀθάνατον γῆν τοῦ Φειδίου, ἐν ἣ ἐποχῇ ὑπέφωσκεν ἀνατέλλων, ὡς ἡ Ἴρις μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, ἀπὸ ἐρειπίων καὶ τάφων ὁ ἀστὴρ τῆς ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας, καὶ ἐπλασε δύο ἀθάνατα ἔργα ἑλληνικῆς ὑποθέσεως, ὧν ἐμνήσθημεν ἀνωτέρω.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ ΧΙΛΛ

Εἰς χαρμόσυνον ἑορτὴν μᾶς προσεκάλει τῇ 3ῃ Ἰουνίου ἐν τῶν ἀρίστων καὶ ἀρχαιοτέρων Ἑλληνικῶν Παρθεναγωγείων, τὸ τῆς κ. Φ. Μ. Χίλλ. Αἱ μαθήτριά τιν τῶν ἀνωτέρων τάξεων ἐπρόκειτο νὰ ἐξετασθῶσιν εἰς τὴν ὁργανικὴν καὶ φωνητικὴν μουσικὴν. Τῇ 4 μ. μ. ὥρᾳ ἄπειρον πλῆθος κυριῶν, γονέων, κηδεμόνων ἐτι δὲ καὶ φιλομούσων δεσποινίδων συνωθεῖτο εἰς τὰς εὐρείας αἰθούσας τοῦ καταστήματος περιέρχον διὰ τὴν ἐπιτυχῇ ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος ὅσον καὶ ἀνυπόμονον διὰ τὴν ἐναρξιν. Ὁ κ. Φωσκίνης δίδει τέλος τὸ σημεῖον τῆς ἐνάρξεως καὶ διὰ χορωδίας ἐπιτυχῶς συντεθειμένης ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἄρχεται ἐπιτυχῶς ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐν τῷ προγράμματι ἀναγεγραμμένων μουσικῶν ἔργων.

Ἐν τῷ προγράμματι τὴν πρώτην θέσιν κατεῖχεν ἡ Γερμανικὴ μουσικὴ διὰ τοῦ Mozart, Beethoven καὶ Mendelssohn, τὴν δευτέραν ἡ Ἰταλικὴ διὰ τοῦ Rossini καὶ Verdi καὶ τὴν τρίτην ἡ Γαλλικὴ διὰ τοῦ Suppé.

Ἡ Sonate τοῦ Mozart ἦτο τὸ πρῶτον ἐκτελεσθὲν ἔργον διὰ 4 χειρῶν ὑπὸ τῶν δεσποινίδων Μ. Ἀλβανάκη καὶ Μ. Μαντζαδίνου, εἴτα ἐξετελέσθη ἡ Sonate τοῦ Clementi ὑπὸ τῶν δεσποινίδων Ε. Βάλβη καὶ Α. Μαυρομάτου, ἡ Ouverture τοῦ Suppé ὡσάυτως διὰ τεσσάρων χειρῶν ὑπὸ τῶν δεσποινίδων Α. Γκέγκεν καὶ Ε. Ἰατροῦ, ἡ Sonate τοῦ Beethoven ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Μ. Μαν-